

PROJEKT EDUKACYJNY W GIMNAZJUM W PRAKTYCE SZKOLNEJ

Zajęcia warsztatowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cele szkolenia:

- **wykorzystanie dotychczasowych dobrych praktyk w pracy z metodą projektu;**
- **zapoznanie się z zadaniami stojącymi przed dyrektorem, nauczycielem, uczniem w procesie planowania projektu;**
- **umiejętność planowania pracy metodą projektu;**
- **wypracowanie sposobów oceny projektu edukacyjnego**
- **umiejętność dostosowania prawa wewnątrzszkolnego do zapisów rozporządzenia.**

I sesja

Organizacja projektu edukacyjnego - obowiązki dyrektora

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt edukacyjny

**zespołowe, planowe działanie uczniów,
mające na celu rozwiązanie
konkretnego problemu,
z zastosowaniem różnorodnych metod**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rozmowa w parach

**Jakie mam osobiste doświadczenia
z metodą projektu?
Jakie przyniosła efekty?**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Od czego zacząć?

Jaka jest rola dyrektora we wprowadzaniu projektu edukacyjnego w szkole?

1. przywołuje przepisy rozporządzenia,
2. przedstawia radzie pedagogicznej ogólne wymagania, które organizacja projektu musi spełnić,
3. wspomaga – w razie potrzeby – doskonalenie nauczycieli w zakresie metody projektu,
4. określa wraz z radą pedagogiczną warunki realizacji projektu gimnazjalnego.

Zapisy rozporządzenia

§ 21a. 1. Uczniowie gimnazjum biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego.

2. Projekt edukacyjny jest zespołowym, planowym działaniem uczniów, mającym na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod.

3. Zakres tematyczny projektu edukacyjnego może dotyczyć wybranych treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów lub wykraczać poza te treści.

4. Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania:

1) wybranie tematu projektu edukacyjnego;

2) określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;

3) wykonanie zaplanowanych działań;

4) publiczne przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego.

5. Szczegółowe warunki realizacji projektu edukacyjnego określa dyrektor gimnazjum w porozumieniu z radą pedagogiczną.

6. Kryteria oceniania zachowania ucznia gimnazjum zawarte w ocenianiu wewnątrzszkolnym uwzględniają udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego.

7. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego, w którym uczniowie będą realizować projekt edukacyjny, informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach realizacji projektu edukacyjnego.

8. Informacje o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego oraz temat projektu edukacyjnego wpisuje się na świadectwie ukończenia gimnazjum.

9. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, uniemożliwiających udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego, dyrektor gimnazjum może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego.

10. W przypadku, o których mowa w ust. 9, na świadectwie ukończenia gimnazjum w miejscu przeznaczonym na wpisanie informacji o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

Grupa 1

Kiedy w szkole najlepiej zorganizować projekt edukacyjny, w której klasie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Grupa 2

**Jaki szkoła zaproponuje przydział obowiązków dla nauczycieli?
(koordynator, opiekunowie wychowawca)**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Grupa 3

W jaki sposób planowana będzie praca nad wyborem tematów (kto ustala tematy, jaki jest ich zakres, na ile są one powiązane z realizacją podstawy programowej, pracą szkoły, itd.)?

Grupa 4

W jaki sposób mogą być tworzone zespoły uczniowskie?

Rola uczniów w fazie wstępnej pracy nad projektem, jak uczniowie wybiorą temat?

Grupa 5

**Jaka minimalna dokumentacja
powinna w szkole powstać, co się
może w niej znaleźć?**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Grupa 6

Jak może wyglądać publiczna prezentacja projektu?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Praca w grupach

- 1. Kiedy w szkole najlepiej zorganizować projekt edukacyjny, w której klasie?**
  - 2. Jaki szkoła zaproponuje przydział obowiązków dla nauczycieli? (koordynator, opiekunowie wychowawca)**
  - 3. W jaki sposób planowana będzie praca nad wyborem tematów (kto ustala tematy, jaki jest ich zakres, na ile są one powiązane z realizacją podstawy programowej, pracą szkoły, itd.)?**
  - 4. W jaki sposób mogą być tworzone zespoły uczniowskie?**
- Rola uczniów w fazie wstępnej pracy nad projektem, jak uczniowie wybiorą temat?**
- 5. Jaka minimalna dokumentacja powinna w szkole powstać, co się może w niej znaleźć?**
  - 6. Jak może wyglądać publiczna prezentacja projektu?**

Tworzenie plakatów

- opracowanie przykładowych rozwiązań

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zapamiętaj!

5. Szczegółowe warunki realizacji projektu edukacyjnego określa dyrektor gimnazjum w porozumieniu z radą pedagogiczną.

**Każda szkoła ma AUTONOMIĘ
w zakresie organizacji pracy
i podawane tutaj przykłady to...**

TYLKO przykłady

Refleksja uczestnika...

W jaki sposób wykorzystam
wiedzę wyniesioną ze
szkolenia?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

II sesja

Organizacja pracy w zakresie planowania i realizacji projektu edukacyjnego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt edukacyjny

**zespołowe, planowe działanie uczniów,
mające na celu rozwiązanie
konkretnego problemu,
z zastosowaniem różnorodnych metod**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zakres tematyczny projektu

Zakres tematyczny projektu edukacyjnego może dotyczyć wybranych **treści nauczania określonych w podstawie programowej** kształcenia ogólnego dla gimnazjów lub **wykraczać poza te treści.**

Jak sformułować problem, czyli temat?

- Problem najlepiej sformułować **w postaci pytania**. (Jak...? W jaki sposób...? Co możemy zrobić, żeby... itp.)
- Problem powinien być **bliski uczniom, jak najbardziej realny, życiowy**. To zwiększa jego zaangażowanie i motywację do pracy.
- Należy szukać „zakotwiczenia” tematu w podstawie programowej, ale można poza nią wykraczać.
- Tytuł projektu będzie wpisany na świadectwie.

Formułowanie problemu - ćwiczenie

Sformułujcie po 4-5 tematów projektów
w postaci pytań problemowych
do podanych obszarów tematycznych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zakres tematyczny

- Bezpieczeństwo
- Medycyna/zdrowie
- Wokół biologii/geografii/chemii
- Samorząd lokalny
- Moja szkoła/jubileusz szkoły/Dzień Patrona
- Kultura
- Muzyka
- Motoryzacja
- Media

Etapy realizacji projektu

Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania:

- 1) wybranie tematu projektu edukacyjnego;**
- 2) określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;**
- 3) wykonanie zaplanowanych działań;**
- 4) publiczne przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego.**

Przygotowanie projektu

Przygotujcie krótką instrukcję do projektu (wybrane elementy):

1. Temat.
2. Cele.
3. Uzasadnienie wyboru tematu.
4. Zadania do wykonania.
5. Sposób i czas prezentacji.

Cele projektu

Cele edukacyjne formułowane przez nauczyciela, najczęściej powiązane z podstawą programową – nauczyciel określa je w odniesieniu do wybranego wspólnie z uczniami głównego problemu. Cele edukacyjne określają, czego uczniowie się dowiedzą, co nauczą się robić lub jakie predyspozycje rozwiną podczas realizacji projektu.

Cele praktyczne wyznaczające kierunki działań poszczególnych zespołów projektowych. Uczniowie z pomocą nauczyciela **przedstawiają je w kategoriach rezultatów**, które chcą osiągnąć.

Tworzenie plakatów

- opracowanie przykładowych rozwiązań

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt a zasoby lokalnego środowiska

Kto może być partnerem w realizacji projektów gimnazjalnych?

Rozmowa na forum

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zapisy rozporządzenia

§ 21a. 1. Uczniowie gimnazjum biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego.

2. Projekt edukacyjny jest zespołowym, planowym działaniem uczniów, mającym na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod.

3. Zakres tematyczny projektu edukacyjnego może dotyczyć wybranych treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów lub wykraczać poza te treści.

4. Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania:

1) wybranie tematu projektu edukacyjnego;

2) określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;

3) wykonanie zaplanowanych działań;

4) publiczne przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego.

5. Szczegółowe warunki realizacji projektu edukacyjnego określa dyrektor gimnazjum w porozumieniu z radą pedagogiczną.

6. Kryteria oceniania zachowania ucznia gimnazjum zawarte w ocenianiu wewnątrzszkolnym uwzględniają udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego.

7. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego, w którym uczniowie będą realizować projekt edukacyjny, informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach realizacji projektu edukacyjnego.

8. Informacje o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego oraz temat projektu edukacyjnego wpisuje się na świadectwie ukończenia gimnazjum.

9. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, uniemożliwiających udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego, dyrektor gimnazjum może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego.

10. W przypadku, o których mowa w ust. 9, na świadectwie ukończenia gimnazjum w miejscu przeznaczonym na wpisanie informacji o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

Zapamiętaj!

5. Szczegółowe warunki realizacji projektu edukacyjnego określa dyrektor gimnazjum w porozumieniu z radą pedagogiczną.

**Każda szkoła ma AUTONOMIĘ
w zakresie organizacji pracy
i podawane tutaj przykłady to...**

TYLKO przykłady

Refleksja uczestnika...

W jaki sposób wykorzystam
wiedzę wyniesioną ze
szkolenia?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

III sesja

Publiczna prezentacja Ocena projektu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt edukacyjny

zespołowe, planowe działanie uczniów, mające
na celu rozwiązanie konkretnego problemu,
z zastosowaniem różnorodnych metod

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publiczna prezentacja

Jak może wyglądać publiczna prezentacja projektu?

Jaki sposób prezentacji będzie najlepszy dla naszego tematu, jaki termin prezentacji, kogo na nią zaprosić itp.

Dyskusja na forum

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ocenianie

1. Ocenianie zawsze powinno być informacją zwrotną.
2. Niezależnie od przedmiotu oceny, zasady oceniania powinny być jasne, trafne i sprawiedliwe.
3. Uczeń jest zmotywowany poprzez podejmowanie odpowiedzialności za własne kształcenie.

Co wynika z rozporządzenia?

- Udział w projekcie jest odnotowany na świadectwie ukończenia gimnazjum.
- Udział w projekcie jest uwzględniany przy ustalaniu oceny zachowania.

Ocenianie – metoda projektu

1. Kryteria oceniania projektów powinny być opracowane przed przystąpieniem do realizacji projektu.
2. W opracowywaniu kryteriów powinni brać udział uczniowie.
3. Kryteria oceniania powinny być znane uczniom.
4. Ocenianie kształtujące zawierające informację zwrotną na każdym etapie realizacji projektu.
5. Oceniamy przede wszystkim proces – nie tylko efekt.

Ćwiczenie

Jakie minimalne warunki powinny być spełnione, żeby uczeń miał wpisany na świadectwie udział w projekcie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Tworzenie plakatów

- opracowanie przykładowych rozwiązań

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przykład:

Podstawą do wpisania udziału ucznia w realizacji projektu edukacyjnego na świadectwie ukończenia gimnazjum jest spełnienie przez niego minimalnych przyjętych przez Radę Pedagogiczną warunków, np. takich jak:

Przykład:

- *czynny udział w pracy nad projektem w zespole;*
- *wykonanie konkretnego wskazanego w harmonogramie zadania (znaczącego dla całości projektu) np. przeprowadzenie badań ankietowych, wykorzystanie różnych źródeł do zebrania informacji na dany temat, przygotowanie makiety, plakatów, filmu itp.);*

Przykład:

- *doprowadzenie prac nad projektem do końca (nawet jeżeli efekt końcowy nie jest całkowicie zgodny z oczekiwaniami);*
- *przygotowanie konkretnego fragmentu pisemnej dokumentacji wykonanego projektu (sprawozdania z projektu, karty projektu lub innej przyjętej przez szkołę formy);*

Przykład:

- *udział w publicznej prezentacji projektu (należy jednak przewidzieć przypadki losowe np. chorobę ucznia w terminie prezentacji, chociaż należy przyjąć, że z wyjątkiem nadzwyczajnych przypadków, to kryterium musi być przez ucznia spełnione, ponieważ Rozporządzenie określa publiczną prezentację rezultatów projektu jako jedno z czterech istotnych działań w pracy nad projektem).*

Kryteria oceny zachowania

Sformułujcie przykładowe zapisy kryteriów na poszczególne oceny zachowania.

Każde kryterium powinno zawierać się w jednym zdaniu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Podsumowanie

- Korzystajcie ze swobody, jaką daje rozporządzenie – to w szkole ustala się zasady.
- Twórzcie elastyczne, proste procedury – i tak będziecie je modyfikować.
- Minimalizujcie dokumentację.
- Dajcie uczniom samodzielność.
- Uświadomcie nauczycielom zmianę ich roli.

Podsumowanie

- Projekt jest dla każdego ucznia.
- Projekt pozwala realizować podstawę programową.
- Problemy projektowe powinny być bliskie uczniom, realne.
- Jeśli nie mamy doświadczeń w projektach, zaczynamy od małych – uczymy się krok po kroku

Podsumowanie

- Oceniamy to, co jest ważne, a nie to, co łatwo ocenić (proces a nie tylko efekt).
- Nie obciążamy projektem tylko tych, którzy znają metodę – niech inni też się uczą (WDN!).
- ...

Zapamiętaj!

5. Szczegółowe warunki realizacji projektu edukacyjnego określa dyrektor gimnazjum w porozumieniu z radą pedagogiczną.

**Każda szkoła ma AUTONOMIĘ
w zakresie organizacji pracy
i podawane tutaj przykłady to...**

TYLKO przykłady

Refleksja uczestnika...

W jaki sposób wykorzystam
wiedzę wyniesioną ze
szkolenia?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

